

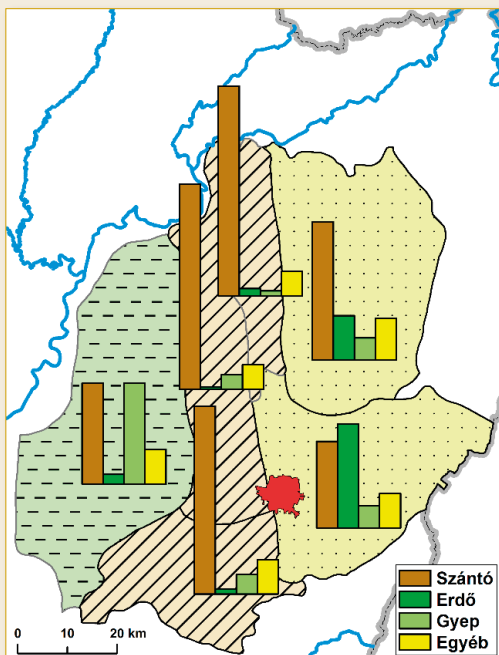
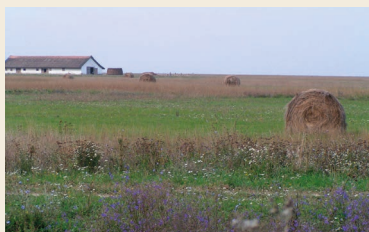
Éléskamrától a sokoldalú nagyvárosig – Debrecen és a Hajdúság

Az Alföld az ország legjelentősebb agrártája. Az észak-alföldi régió pedig az ország egyik éléstára, ahol az élelmiszergazdaság évszázados hagyományait termelési és technológiai innovációk teszik hosszú távon is versenyképesé. A régió centruma, Debrecen is intenzív és látványos átalakuláson megy át. Új iparágai, szerteágazó nemzetközi kapcsolatrendszere, város- és gazdaságfejlesztési projektjei miatt joggal emelkedik ki a vidéki nagyvárosok sorából. Ismerkedjete meg a Debrecen és az Észak-Alföld jövőképét meghatározó tényezőkkel!

A térség élelmiszergazdaságának alapjai MF

Nézzétek meg a képeket, és párosítsátok azokat a megfelelő kistájakkal!

Milyen különbségek mutatkoznak a Debrecen környéki kistajak területhasznosításában?

Nézzetek utána, milyen feladatok ellátására építették az alábbi képen ábrázolt Keleti-főcsatornát a 20. század derekán! Mire hasznosítják a csatornát ma?

Jellemezzétek Hajdú-Bihar megye és az alföldi megyék mezőgazdaságának országon belüli helyzetét a munkafüzetben található táblázat segítségével! Mely ágazatokban kiemelkedő a megye és az Alföld teljesítménye országos összevetésben? Mivel magyarázható ez?

Az élelmiszergazdaság különleges termékei MF

Gyűjtsetek információkat a térség élelmiszergazdaságához kötődő három népszerű termékről!

Nézzetek utána, hol és milyen körülmények között állítják elő ezeket a termékeket!

Milyen szerepe van a Hortobágyi Nemzeti Parknak az ökológiai gazdálkodás meghonosításában? Válaszoljatok a forrás segítségével! **QR 1**

Hogyan zajlik a Hortobágyon a pusztai legeltető állattartás és a lehalászás? A cikkek segítségével gyűjtsetek össze a folyamat főbb jellemzőit!

QR 2 QR 3

QR 1

QR 2

QR 3

Innovációk az alföldi élelmiszergazdaságban MF

Nézzétek meg a hajdúnánási Tedej Zrt. **QR 4** és a bal-mazújvárosi Virágoskút Biogazdaság kisfilmjét **QR 5**, és hasonlítsátok össze a két üzem működését! Milyen termékeket, milyen termelési módszerekkel állítanak elő? Gondoljátok át, hogy milyen gazdasági, társadalmi és környezetre gyakorolt hatások jelentkezhetnek a két vállalkozás esetében!

Mivel foglalkoznak az alábbi vállalatok az agrárszektoron belül? Nézzétek utána az interneten! A város honlapján elérhető logók **QR 6** és a környékben működő gazdasági szervezeteket rejtő QR kódok segítségével dolgozzatok! **QR 7-11**

Kapcsoljátok a vállalatokat az értékláncban betöltött szerepükhöz, tevékenységükhöz!

nyersanyag-termelés

nyersanyag-feldolgozás

élelmiszer-értékesítés

A szemelvény (munkafüzet) alapján mutassátok be az egyetem szerepét az élelmiszergazdaságban! Véleményetek szerint milyen haszna lehet egy ilyen klaszternek az ágazat fejlődése szempontjából?

Gyűjtsetek példákat kisüzemi-kézműves keretek között, helyben előállított és értékesített élelmiszer termékekre a környezetetekben!

Mit keres itt Debrecen? MF

Olvassátok el Robert Townson, angol utazó a 18. század végén (1793) Debrecenről megfogalmazott gondolatait! A szemelvény segítségével gyűjtsétek össze azokat a tényezőket, amelyek szerepet játszottak Debrecen kialakulásában!

„Nem tudom Debrecen mily körülményeknek köszönheti létezését, s azt sem értem, mi készíthet harmincezer embert arra, hogy egy olyan vidéket válasszon lakóhelyének, ahol nincsenek források, folyók, építőanyagok, nincs tüzelő, sem szívet vidító bor. Debrecent, bár városi címmel és privilégiumokkal rendelkezik, inkább falunak kellene tekintenünk, s úgy ez a legnagyobb falu Európában. Ha azonban városnak számítjuk, akkor egyike a legrosszabbaknak, bár lakói nem a legszegényebbek. A települést csipkebokorral és a szederrel teletűzdelt sövény övezi, a városkapuk a mi mezei kapuinkhoz hasonlóak. A házaknak, néhány kivételtől eltekintve, pusztá földpadlójuk van, zsúpfedelesek, s az utca felé néző oromfallal rendelkeznek. Az utcákon nincs útburkolat, de a legforgalmasabbak némelyikén középütt gerendák vannak lefektetve a gyalogosok számára.”

(Forrás: Robert Townson: „Travels in Hungary with a short account of Vienna in the year 1793”)

Nézzétek meg az alábbi animációt Debrecen történetéről! **QR 12** Viszакöszönnek-e Townson gondolatai?

- Dolgozzatok párokban! Írjátok fel páronként öt-öt olyan szót vagy kifejezést, ami a legjobban összefoglalja a videóban bemutatott várostörténeti fejlődést! A listákat vessétek össze a többiek gyűjtésével!
- Az eddig megismert részletek alapján van olyan eleme Debrecen fejlődésének, amely hasonlóságot mutat lakóhelyetek vagy ahhoz legközelebb eső város fejlődésével?

Mezővárosi múlt és városszerkezet MF

Debrecen az alföldi városok többségéhez hasonlóan mezővárosi múlttal rendelkezik, ebből kifolyólag sajátos szerkezetet és városképet mutat. Az ilyen városokat kisebb városközpontok, nagy kisvárosi beépítésű területek, a külterületen kerteségek és tanyák jellemzik.

Az idézet és a légifotó segítségével azonosítsátok a különböző városszerkezeti elemeket! Egészítsétek ki a munkafüzet táblázatát az alábbi városszerkezeti elemekkel!

városközpont villanegyed

Nagyerdő lakótelep

külterületek és tanyák

kisvárosi beépítés

szuburbanizációs övezet

A légifotón betűvel jelölt egységeket párosítsátok az idézetben jelöltekkel!

„...jogi és közigazgatási helyzetétől függetlenül minden olyan alföldi nagy határu település mezővárosnak tekinthető, amely eredetileg szálláskertes belterületű, ill. tanyás határu volt, és az átlagos falunál jóval nagyobb lélekszámú népessége nagyjából mezőgazdasági foglalkozású. ... Az alföldi városok építészeti képének jellemző sajátossága volt falusias jellegük. Központjukban emeletes házakból és rangos parasztpolgári házakból épült egy viszonylag kicsi, esetleg csak egy térre szorított városias mag (1), amelyet széles falusias építési övezet (2) vett körül. A zárt településen kívül, a határban álltak a harmadik építési övezetet jelentő tanyák (3).”

(Forrás: Erdei Ferenc: Magyar város, Bp., 1939)

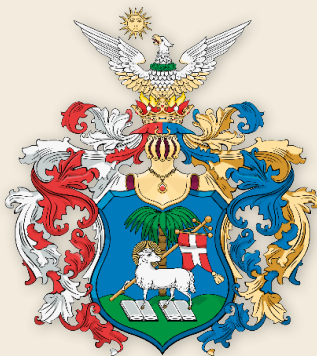

A kálvinista Róma MF

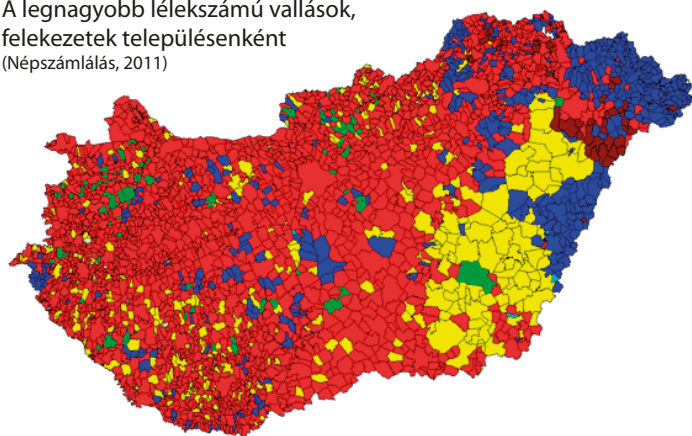
Debrecen neve 1235-ben jelent meg először egyházi iratban, a település 1361-től mezővárosi, 1693-tól szabad királyi város címet kapott.

Napjainkban a városban található a Magyar Református Egyház Tiszántúli Egyházkerületének központja.

Mire utalhat a „kálvinista Róma” kifejezés? Nézzetek utána az eredetének! Milyen, a valláshoz és a reformációhoz kötődő szimbólumokat fedezhetünk fel Debrecen városcímerében?

A legnagyobb lélekszámú vallások, felekezetek településenként (Népszámlálás, 2011)

<ul style="list-style-type: none"> ■ Vallási közösséghez, felekezethez nem tartozó (327) ■ Római katolikus (21669) ■ Református (497) ■ Ortodox keresztény (4) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Más valláshoz, felekezethez tartozó (7) ■ Görögkatolikus (49) ■ Evangélikus (98) ■ Senki sem válaszolt (4)
---	--

A Nagyerdő MF

A debreceni Nagyerdő – hazánk első természetvédelmi területe – az utóbbi évek felújítását követően számos kulturális, szabadidős, kereskedelmi, sport és rekreációs funkcióval bővült.

A városi közösségek és a városba látogatók szempontjából egyaránt kulcsfontosságú a parkok fenntartása és funkciókkal való bővítése. Miért?

Vitassátok meg, milyen kihívásokat jelent egy ilyen városközeli parkerdei környezet fenntartása! Milyen érvek szólnak a további fejlesztés mellett és ellen?

Debrecen a 21. században MF

Debrecen szimbóluma, a fénixmadár az állandó újjászületést jelképezi. A folytonos megújulás a város jelenére legalább annyira igaz, mint a történelmére. A 21. századba lépve

Debrecen nemcsak az ország második legnagyobb városa, hanem egy sokoldalú központ, amelynek az évről évre bővülő nemzetközi kapcsolatok is új lökést adhatnak.

A város honlapján **QR 13** Debrecen ipari és szolgáltató szektorának legjelentősebb vállalatai szerepelnek. Többségük igen jelentős létszámú munkavállalót foglalkoztat, gyorsan bővül, és komoly árbevétellel rendelkezik. Nézzetek utána az egyes cégek profiljának!

QR 13

Debrecen, iskolaváros MF

Debrecen kiemelkedő iskolaváros, számtalan középfokú intézménnyel és rendkívül színes felsőoktatási kínálattal.

Milyen összefüggés lehet az oktatási potenciál és az említett cégek munkaerőigénye között? Milyen típusú munkaerőre lehet szüksége ezeknek a cégeknek?

Debrecen testvérvárosai MF

A képen a Debrecen testvérvárosait bemutató oszlop látható, mely a város nemzetközi kapcsolatainak egyik szimbóluma.

Az egyetemen túl milyen egyéb formában van jelen a nemzetköziség, a határon átívelő kapcsolatok Debrecen városában és annak környékén?

Új Fénix Terv, városfejlesztés MF

A város vezetése többször is kifejezte azon vágyát, hogy a város lakosság száma 2050-re elérje – vagy megközelítse – a 240-250 ezret.

Milyen meggyőződés állhat a terv háttérében? Milyen lehetőségei és korlátai lehetnek Debrecennek a növekedés tekintetében?

QR 14

Hogyan illeszkedik ez a terv az Új Fénix Terv keretében elindított városfejlesztési célokhoz? **QR 14**

Turizmus az észak-alföldi régióban MF

Ha az észak-alföldi régiót csilagtúra-szerűen szeretnénk bejárni, Debrecen ideális célpont lehet.

Nézzétek végig figyelmesen az alábbi imázsvideót a város és a régió turisztikai erőforrásairól! Gyűjtsétek össze, milyen típusú attrakciókkal rendelkezik a régió és mely célcsoportok számára lehetnek érdekesek! **QR 15**

QR 15

